

Profiler af udenlandske videnskabsmænd i Grønland . V

V. RALPH LEROY BELKNAP

af dr. phil. Dan Laursen

I årene fra 1926 til 1932 udfoldedes der fra amerikansk side en vis videnskabelig aktivitet i Vestgrønland. Initiativtageren til ialt 5 ekspeditioner var professor W. H. Hobbs fra University of Michigan i Ann Arbor (se Grønland 1970, nr. 2). Hovedformålet med ekspeditionerne var at samle data om de meteorologiske forhold over Indlandsisen. Hobbs havde i midten af tyverne skrevet om den „glaciale anticyclon“, som han kaldte det højtryk, der hviler over Indlandsisen. Nu skulle der samles materiale til at bevise Hobbs' teorier.

I 1926 havde ekspeditionen lejr ved Maligiaq i Holsteinsborg distrikt; i 1927 og 1928/29 ved bunden af Søndre Strømfjord; i 1930/31 blev hovedkvarteret flyttet til Natsiorsiorfik i Upernavik Fjord, og i 1932/33 endnu et stykke mod nord i Upernavik distriktet til Nûgssuaq, halvøen hvorpå Kraulshavn ligger.

De fire første ekspeditioner blev ledet af Hobbs personlig, mens dr. Belknap var leder af den femte og sidste. Belknap havde deltaget i de fire foregående, fra 1927 som næstkommanderende. Han var professor i geologi ved University

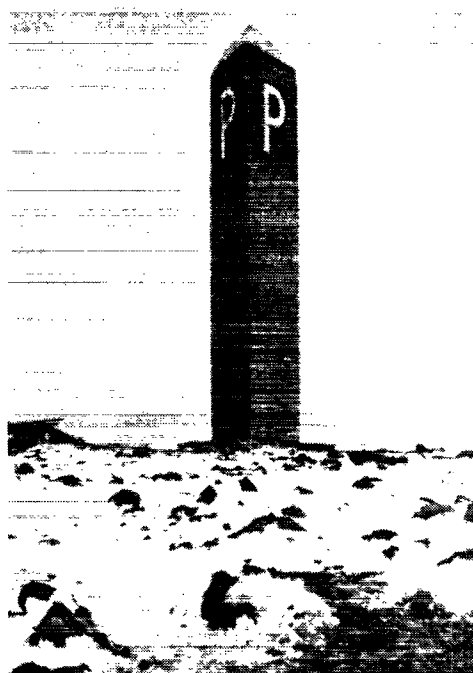
Dr. V. Ralph Leroy Belknap.

of Michigan, men han var tillige en udmærket kartograf, meteorolog og geograf, i det hele taget typen på den gammeldags naturhistoriker, der var temmelig godt orienteret i samtlige naturvidenskabelige discipliner. Han blev derfor ganske naturligt den krumtap, om hvil-

ken samtlige ekspeditioner drejede sig, den stille, stædige arbejder, hvor Hobbs var manden med de store talemåder og armbevægelser. Belknap var naturligvis med til at undsætte Hassell og Cramer, efter at de den 19. august 1928 var landet på Indlandsisen bag Evighedsfjord (se Grønland 1970, nr. 5, 157–160).

Den femte ekspedition viste Belknap i hans fuldeste omfang. Han var ekspeditionens leder. Foruden at drive meteorologiske studier på land og på Indlandsisen skulle der også udføres alt andet forefaldende videnskabeligt arbejde. Der skulle bygges et overvintringshus på Nûgssuaq samt oprettes og betjenes en station på Indlandsisen, Camp Watkins, hvor Belknap foretog observationer fra 2. juli til 19. august 1933.

Men førend man kunne tage fat på alt dette, skulle ekspeditionen hjælpe den såkaldte Peary Minde Ekspedition til Kap York 1932, der var udsendt for at rejse Nordpolens opdager, Robert E. Peary, et mindesmærke på selve kapet. Monumentekspeditionen kom til Grønland ombord i skonnerten „Effie M. Morrissey“ under kommando af ejeren Robert Bartlett. Ombord var foruden Bartlett og hans mandskab: Pearys datter Marie Ahnighito Stafford, hendes søn Arthur Norcross samt 7 mand, der skulle hjælpe med at bygge monumentet. Skibet bragte også Ralph Belknap til Kap York, som blev nået den 14. juli. Belknap optrådte lige fra begyndelsen som bygmester. En amerikansk arkitekt havde udarbejdet en tegning til en seksidet obelisk, som skulle være 23 m høj. Det var meningen, at monumentet skulle

Peary monumentet, Kap York.

have været støbt i cement med et indlagt P i marmor på hver side ca. 19–20 m oppe. Efter at man imidlertid havde beset Kap York lokaliteten, blev man enige om at skære højden ned, idet Belknap påpegede det umulige i under de ved Kap York herskende klimatiske forhold at arbejde med cement til den 15. september som projekteret af arkitekten. Den valgte beliggenhed var på en smal stribe isfri land ca. 30 m fra iskanten og ca. 440 m over havet. Bartlett engagerede en del Thule eskimoer til at hale det medbragte bygningsmateriale op fra skibet på hundeslæder over en lille gletscher, der dels var ret stejl, dels konstant var dækket af en halv meter snesjap, hvilket naturligvis ikke gjorde transporten lettere.

*Luftfoto af Kap York med Peary-monumentet,
som skimtes på baggrund af vandet lidt over midten af billedet.*

Fot.: US Airforce (1957).

Det regnede det meste af tiden; de medbragte telte var utætte, og temperaturen var hele perioden omkring frysepunktet, så da man den 26. juli havde fået støbt fundamentet, blev man enige om at ændre den oprindelige tegning af et sekssidet støbt monument til et trekantet tårn muret op af kvadre af lokale sten. Man håbede derved at give den brugte mindre mængde mørtel en chance

til at stivne. Som nævnt blev højden af bygningsværket sænket til 15 m.

Man fik gennemsnitligt muret en meter om dagen, når det var muligt at mure, men der var mange dage, man måtte ligge vejrfast. Dog under Belknaps utrættelige ledelse skred arbejdet frem. De store indlagte P'er af marmor blev påbegyndt i 10 meters højde. De er knapt $2\frac{1}{2}$ m høje. Selve bygningsværket

blev kronet af en trekantet, ligesidet dome af aluminium, konstrueret af Belknap og lavet på stedet. Det var iøvrigt ikke Bob Bartlett, som nedlagde hjørnestenen, således som skrevet står på den tavle, der markerer denne, men Belknap. Ved hjørnestenen blev indmuret en lille kapsel indeholdende diverse ting, som havde tilknytning til Peary.

Man får et begreb om det kolossale arbejde, det var at få rejst mindesmærket, når man tænker på, at alle stenene skulle hugges til, at der skulle rejses et mere end 15 m højt stillads, og at alt

skulle bringes op fra stranden. De sidste dage var der på grund af frost ikke mere rindende vand, så man måtte smelte sne over bål for at få vand til cementmørtlen.

Da man endelig var færdig den 17. august blev stilladset taget ned på 1½ time. Det blev gjort ordentligt og omhyggeligt, da tømmeret skulle bruges til at bygge Michigan ekspeditionens hus „Peary Lodge“ på Nûgssuaq, Upernavik. Dette arbejde blev også ledet af Belknap, — som man ser, en mand af mange talenter.